

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การปกครองท้องถิ่น (Local Government) เป็นการปกครองระดับของรัฐ ซึ่งรัฐได้จัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นการกระจายอำนาจการปกครอง (Decentralization) ห้ามการเมือง การบริหารจากส่วนกลาง ไปสู่ประชาชนในท้องถิ่นให้จัดการปกครองตนเอง (Local Self Government) และดำเนินการบางอย่างเพื่อแก้ไขปัญหาและสนับสนุนความต้องการของตนเอง โดยมีอำนาจอิสระในการปกครองตนเอง สามารถกำหนดนโยบายและการบริหารงานให้เป็นไปตามนโยบาย หรือความต้องการของตนเองภายใต้ขอบเขตของกฎหมายว่าด้วยอำนาจสูงสุดของประเทศไทย โดยมีองค์กรที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชนในท้องถิ่นเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ ตามความมุ่งหมายของท้องถิ่นนั้นๆ การปกครองท้องถิ่นจะมีหน่วยการปกครองซึ่งเป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นโดยกฎหมาย มีฐานะเป็นนิติบุคคล คณะผู้บริหารมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนในท้องถิ่น มีอำนาจอิสระจากอำนากลาภลักษณ์ในการกำหนดนโยบายและการบริหารงานของตนเองภายใต้ขอบเขตของกฎหมาย และอยู่ในการกำกับดูแลของรัฐ มีพื้นที่การปกครองที่ชัดเจนและแน่นอน มีการแบ่งระดับการปกครองท้องถิ่น มีการกระจายอำนาจและหน้าที่ไปให้ท้องถิ่น โดยการกำหนดอำนาจหน้าที่ไว้ในกฎหมายอย่างชัดเจน มีจำนวนประมาณ รายได้ ทรัพย์สินและบุคลากรของตนเอง ดังนั้นการปกครองท้องถิ่นจะต้องดำเนินการแก้ไขปัญหา และสนับสนุนความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น ทำให้ท้องถิ่นมีความเจริญก้าวหน้าหั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม อันเป็นเป้าหมายสำคัญที่หน่วยการปกครองท้องถิ่นทุกแห่งจะต้องบรรลุผลสำเร็จ (สุวรรณ พิฒานันท์. 2546 : 17-22)

การจัดตั้งองค์กรบริหารส่วนตำบลถือเป็นภาพสะท้อนของนโยบายการกระจายอำนาจการปกครองของรัฐบาลไปสู่การปกครองส่วนท้องถิ่นระดับพื้นฐาน คือ “ตำบล” เพื่อเป็นการสร้างรากฐานการปกครองระบบประชาธิปไตยให้มั่นคง โดยเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในตำบลเป็นหลักและมีเป้าหมายสูงสุด คือ การจัดบริการสาธารณูปโภคให้เป็นไปตามความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น และการที่จะบริหารงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างประกายด ซึ่งจำเป็นจะต้องมีการวางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาและการจัดทำ

แผนพัฒนาต่อไป เพื่อให้ตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจำเป็นจะต้องอาศัยการวางแผน และมีการนำแผนที่วางแผนไว้ไปปฏิบัติเพื่อให้เกิดเป็นรูปธรรมต่อไป

การวางแผน จึงเป็นการพิจารณากำหนดแนวทางปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายที่ predetermined เปรียบเสมือนเป็นสะพานเชื่อมโยงระหว่างปัจจุบันและอนาคต เป็นการคาดการณ์สิ่งที่ยังไม่เกิดขึ้น ดังนั้นการวางแผนจึงเป็นกระบวนการทางสติปัญญาที่พิจารณากำหนดแนวทางปฏิบัติงาน มีรากฐานมาจาก การตัดสินใจตามวัตถุประสงค์ ความรู้และการคาดคะเนอย่างใช้คุณพินิจ อาจกล่าวได้ว่า การวางแผน คือความพยายามที่เป็นระบบเพื่อตัดสินใจเลือกแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุดสำหรับอนาคตเพื่อให้องค์กรบรรลุผลที่ปราบปราย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. 2548 : 1)

ดังนั้น แผนพัฒนาท้องถิ่นจึงเป็นเครื่องมือสำคัญอย่างยิ่งในการจะช่วยสนับสนุนให้องค์กรบริหารส่วนดำเนินภาระหึงสภาพปัจจุบันและความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น เพื่อนำไปสู่การกำหนดคุณคุณภาพอย่างมากในการพัฒนา การกำหนดภารกิจ และแนวทางการดำเนินงานเพื่อนำไปสู่จุดมุ่งหมายได้อย่างเป็นระบบ ซึ่งจะช่วยให้การกำหนดแผนงานและโครงการต่างๆขององค์กรบริหารส่วนดำเนินลงมือทิศทางที่สอดคล้องและประสานสนับสนุนในจุดหมายร่วมกัน ซึ่งนอกจากจะทำให้ปัญหาและความต้องการได้รับการตอบสนองอย่างเหมาะสมแล้ว ยังเป็นการบริหารทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดในขณะเดียวกันด้วย (กรมการปกครอง. 2543 : 109)

กระทรวงมหาดไทยในฐานะผู้กำหนดกฎและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงได้ประกาศใช้ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 ซึ่งมีสาระสำคัญคือ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดแนวทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น วิสัยทัศน์ พันธกิจ จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาในอนาคต ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการบริหารราชการแผ่นดิน ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด อำเภอ และแผนพัฒนา ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยกำหนดให้ประชาชนจะต้องเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น นอกจากนี้แล้วตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มาตรา 287 ยังกำหนดไว้ว่า ประชาชนในท้องถิ่นมีสิทธิมีส่วน

ร่วมในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องจัดให้มีวิธีการให้ประชาชนมีส่วนร่วมดังกล่าวได้ด้วย

ปัจจุบันองค์การบริหารส่วนตำบลแวงคง ตั้งอยู่ในเขต อำเภอสีสุราษ จังหวัดมหาสารคาม มีพื้นที่การปกครองทั้งสิ้น 19 หมู่บ้าน และได้รับการยกฐานะจากสภาพตำบลตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เป็นองค์การบริหารส่วนตำบล เมื่อปี พ.ศ. 2540 ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลแวงคงได้มีการพัฒนาทางด้านโครงสร้างพื้นฐานและด้านอื่น ๆ อย่างต่อเนื่อง อาทิ เช่น ด้านสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม ตลอดจนด้านการรักษาความสงบภายใน เพื่อค้ำประกันความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ขณะนี้ แผนพัฒนาท้องถิ่น อันหมายถึงแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลสามปี ขององค์การบริหารส่วนตำบลแวงคง จึงถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการที่จะดำเนินการพัฒนาท้องถิ่นให้ออกมาเป็นรูปธรรม ดังนั้นการมีส่วนร่วมของประชาชนจึงเป็นส่วนสำคัญในการที่จะช่วยให้กระบวนการนี้เป็นไปอย่างดี แต่การจะดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลสามปี นั้นต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นสำคัญ ซึ่งเปิดโอกาสให้ประชาชนร่วมแสดงความคิดเห็นโดยผ่านเวทีประชาคมระดับหมู่บ้าน และประชาคมระดับตำบล ผ่านคณะกรรมการพัฒนาสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น จากนั้นเสนอให้สถาบันองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาอนุมัติ พร้อมทั้งประกาศใช้แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลสามปีต่อไป ซึ่งแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลนี้เองจะใช้เป็นแนวทางการจัดทำข้อมูลเชิงประมาณรายจ่ายประจำปี ที่เป็นตัวกำหนดแผนงาน/โครงการต่างๆ ตามความต้องการของประชาชน (องค์การบริหารส่วนตำบลแวงคง. 2555 : 7-20)

ทั้งนี้ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลต้องผ่านการจัดเวทีประชาคมระดับหมู่บ้านเพื่อร่วมแสดงความคิดเห็น เสนอปัญหาและความต้องการของพื้นที่ และผ่านเวทีประชาคมตำบล เพื่อรับทราบปัญหาและความต้องการในระดับตำบล นำข้อมูลที่ได้มารวบรวมเข้าไว้ในระดับตำบล โดยผ่านการวิเคราะห์ปัญหา หรือศึกษาภาพต่าง ๆ แต่ที่ผ่านมาในการจัดทำแผนขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยผ่านการพัฒนาตำบล ส่วนใหญ่เน้นพัฒนาเฉพาะโครงสร้างพื้นฐาน ไม่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนโดยตรง ที่สำคัญยังขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งเป็นหัวใจในการพัฒนา

องค์การบริหารส่วนตำบลที่เป็นหน่วยงานของรัฐที่ได้รับจากแนวคิดของการกระจายอำนาจให้แก่ประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง (ศินรัตน์ สมลีบ. 2539 : 48)

สาเหตุนี้เองผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาและเรียนรู้กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งคง อำเภอสุราษฎร์ธานี จังหวัดมหาสารคามที่จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา อาร์ชิพ และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ที่แตกต่างกัน ในการมีส่วนร่วมในการกำหนดปัญหา การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงานโครงการ การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบเนื้อหาของแผนพัฒนา การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบว่ามีการนำแผนพัฒนาไปจัดทำขึ้นบัญญัติงบประมาณรายจ่าย การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล ว่าอยู่ในระดับใด และมีปัญหา อุปสรรคใดกันน้อยเพียงใด ข้อเสนอแนะที่ได้เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลให้เหมาะสมที่สุด ให้ประชาชนมีส่วนร่วมมากที่สุด เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ส่งผลให้การทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล เป็นไปตามเจตนาณัฐ์ของรัฐธรรมนูญ และหลักการกระจายอำนาจ ที่มุ่งให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเองอย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งคง อำเภอสุราษฎร์ธานี จังหวัดมหาสารคาม
2. เพื่อเบริญเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งคง อำเภอสุราษฎร์ธานี จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา อาร์ชิพ และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่แตกต่างกัน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของประชาชนในการมีส่วนร่วมจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งคง อำเภอสุราษฎร์ธานี จังหวัดมหาสารคาม

สมมติฐานการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งคง อำเภอสุราษฎร์ธานี จังหวัดมหาสารคาม อยู่ในระดับปานกลาง

2. ประชาชนที่มีเพศ ระดับการศึกษา อาร์ชิพ และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่แตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลแวงคง อำเภอ洋สีสุราษ จังหวัดมหาสารคาม แตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1.1 ประชากร (Population) ใน การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดให้ประชากรในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลแวงคง อำเภอ洋สีสุราษ จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 5,403 คน (ฝ่ายทะเบียนอำเภอ洋สีสุราษ. 2555 : 10)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแวงคง อำเภอ洋สีสุราษ จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 373 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดย ใช้สูตรของยามานาเคน (Yamane. 1973 : 727)

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

2.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่ ประชากรที่มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลแวงคง อำเภอ洋สีสุราษ จังหวัดมหาสารคาม จำแนกเป็น

2.1.1 เพศ

2.1.2 ระดับการศึกษา

2.1.3 อาร์ชิพ

2.1.4 หมู่บ้านที่อาศัยอยู่

2.2 ตัวแปรตาม (Independent Variable) ได้แก่ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลแวงคง อำเภอ洋สีสุราษ จังหวัดมหาสารคาม ได้แก่

2.2.1 การมีส่วนร่วมในการกำหนดปัญหา

2.2.2 การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงานโครงการ

2.2.3 การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบเนื้อหาของแผนพัฒนา

**2.2.4 การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบว่ามีการนำแผนพัฒนาไปจัดทำ
ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย**

2.2.5 การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. องค์กรบริหารส่วนตำบล หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง ที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาพัฒนาและองค์กรบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2546 ในภารกิจครั้งนี้ หมายถึง องค์กรบริหารส่วนตำบลแห่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดมหาสารคาม และใช้คำย่อว่า อบต.

2. แผนพัฒนาองค์กรบริหารส่วนตำบล หมายถึง แนวทางการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งแสดงถึงวิสัยทัศน์ พันธกิจและจุดมุ่งหมายการพัฒนาในอนาคตตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 และในงานวิจัยครั้งนี้ หมายถึง แผนพัฒนาองค์กรบริหารส่วนตำบลแห่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดมหาสารคาม ประจำปี พ.ศ. 2555

3. การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การที่ประชาชนได้เข้ามีส่วนร่วมกิจกรรมในองค์กรหรือกระทำการใดรึทางใดรึทางหนึ่ง ร่วมกันตัดสินใจและแก้ไขปัญหาในกิจกรรม รวมถึงติดตามผลการดำเนินงานในกิจกรรมที่ร่วมกันกระทำการในกิจกรรมนั้นๆด้วย และในงานวิจัยครั้งนี้ หมายถึง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรบริหารส่วนตำบลแห่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดมหาสารคาม

4. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรบริหารส่วนตำบลแห่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดมหาสารคาม หมายถึง

4.1 การมีส่วนร่วมในการกำหนดปัญหา หมายถึง การที่ประชาชนในเขตพื้นที่ องค์กรบริหารส่วนตำบลแห่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดมหาสารคาม ได้ร่วมประชุมกับคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรบริหารส่วนตำบล มีส่วนร่วมในการเสนอปัญหา/ความต้องการของหมู่บ้านต่อคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรบริหารส่วนตำบล มีส่วนร่วมในการอภิปรายผลปัญหา/ความต้องการของหมู่บ้านให้กระจ่าง มีส่วนร่วมในการออกเสียงสนับสนุนหรือคัดค้านข้อมูลปัญหา/ความต้องการของหมู่บ้านต่อที่ประชุม มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหา/ความต้องการในการพัฒนาหมู่บ้านร่วมกับคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนา อบต. มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน

และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกปัญหา/ความต้องการในการพัฒนาหมู่บ้านเพื่อจัดทำแผนพัฒนา อบต.

4.2 การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงานโครงการ หมายถึง การที่ประชาชนในเขตพื้นที่องค์กรบริหารส่วนตำบลแวงคง อำเภอยางสีสุราษ จังหวัดมหาสารคาม มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์สาเหตุแห่งปัญหาของหมู่บ้าน เพื่อกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาให้ตรงกับปัญหา/ความต้องการนั้นๆ มีส่วนร่วมในการวางแผน นโยบาย แผนงาน/โครงการเพื่อแก้ไขปัญหาของหมู่บ้าน มีส่วนร่วมในการกำหนดทรัพยากรและแหล่งของทรัพยากรที่จะใช้ในโครงการพัฒนาขององค์กรบริหารส่วนตำบล มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดในการพัฒนาให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อหมู่บ้าน มีส่วนร่วมในการกำหนดวิธีการดำเนินการในแผนพัฒนาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการแก้ไขปัญหาของหมู่บ้าน และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกแผนงาน/โครงการ หรือกิจกรรมในการแก้ไขปัญหาหมู่บ้านเพื่อบรรลุลงในแผนพัฒนาองค์กรบริหารส่วนตำบล

4.3 การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบเนื้อหาของแผนพัฒนา หมายถึง การที่ประชาชนในเขตพื้นที่องค์กรบริหารส่วนตำบลแวงคง อำเภอยางสีสุราษ จังหวัดมหาสารคาม ได้ร่วมในการตรวจสอบเนื้อหาสาระของแผนพัฒนาหลังจากคณะกรรมการจัดทำแผนทำแล้วเสร็จ มีส่วนร่วมในการเชิญชวนประชาชนในพื้นที่ตรวจสอบเนื้อหาสาระของแผนพัฒนาต่อคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนา มีส่วนร่วมในการเข้าฟังการประชุมสภาพองค์กรบริหารส่วนตำบล เพื่อพิจารณาร่างแผนพัฒนา มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาสาระต่อสภาพองค์กรบริหารส่วนตำบล มีส่วนร่วมในการตรวจสอบร่างแผนพัฒนาที่ผ่านความเห็นชอบของสภาพองค์กรบริหารส่วนตำบล และมีส่วนร่วมในการตรวจสอบเนื้อหาสาระของแผนพัฒนาที่ประกาศให้แล้วว่ามีเนื้อหาถูกต้องตามที่สภาพองค์กรบริหารส่วนตำบลได้ให้ความเห็นชอบ

4.4 การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบว่ามีการนำแผนพัฒนาไปจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย หมายถึง การที่ประชาชนในเขตพื้นที่องค์กรบริหารส่วนตำบลแวงคง อำเภอยางสีสุราษ จังหวัดมหาสารคาม ได้ร่วมในการผลักดันให้องค์กรบริหารส่วนตำบลจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายตามแผนพัฒนา มีส่วนร่วมในการผลักดันให้องค์กรบริหารส่วนตำบลนำโครงการจำเป็นเร่งด่วนจากแผนพัฒนาองค์กรบริหารส่วนตำบลไปจัดทำเป็นข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย มีส่วนร่วมการตรวจสอบเนื้อหาสาระข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายขององค์กรบริหารส่วนตำบลว่าได้จัดทำแผนพัฒนา มีส่วนร่วมในการเชิญชวนให้

ประชาชนร่วมตรวจสอบเนื้อหาสาระข้อบัญญัติงบประมาณประจำปีเพื่อให้เป็นไปตามแผนพัฒนา มีส่วนร่วมในการทักทิวงบประมาณที่เห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลไม่จัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายตามแผนพัฒนา มีส่วนร่วมในการเข้ารับฟังการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในการพิจารณาเห็นชอบข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย และมีส่วนร่วมในการแจ้งให้องค์การบริหารส่วนตำบลปรับปรุงข้อบัญญัติงบประมาณหากเห็นว่าไม่เป็นไปตามแผนพัฒนา

4.5 การมีส่วนร่วมติดตามประเมินผล หมายถึง การที่ประชาชนในเขตพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลตรวจสอบ อำเภอสีสุราษ จังหวัดมหาสารคาม ได้ร่วมในการปฏิบัติตามแผนงาน/โครงการ ในแผนพัฒนาเพื่อบรรลุตามเป้าหมาย มีส่วนร่วมในการประสานงานในการดำเนินโครงการเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนา มีส่วนร่วมในการควบคุม/ติดตาม โครงการหรือกิจกรรมที่องค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายในแผนพัฒนา มีส่วนร่วมในการปรับปรุงกระบวนการบริหารงานพัฒนาให้มีประสิทธิผล มีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์จากโครงการพัฒนาตามแผนพัฒนา มีส่วนร่วมในการนำร่องรักษาโครงการที่องค์การบริหารส่วนตำบลทำไว้ให้ใช้ประโยชน์ได้ตลอดไป และมีส่วนร่วมในการประเมินผล โครงการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลว่าบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนา

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

ผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล向往 อำเภอสีสุราษ จังหวัดมหาสารคาม ที่ได้ศึกษารั้งนี้ โดยสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการวางแผนและปรับปรุงการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล向往คงให้เกิดความมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และเพื่อทราบระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลในการที่จะส่งเสริมการมีส่วนร่วมให้ประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผลต่อไป